

ԳԻՐՔԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

Հոս հրամցուած երեք աշխատասիրութիւններէն առաջինը Բաֆֆի Աճէմեանի ուսումնասիրութիւնն է Գրիգոր Պրլտեանի 1988ին Անթիլիասի տպարանէն լոյս ընծայուած Կրակէ շրջանակը Դանիէլ Վարուժանի շուրջ գիրքին մասին: Գոլումպիա համալսարանը 2004ի գարնան իմ հայ գրականութեան սեմինարիս ներկայացուած դասախօսութեան մը բնագիրն է, ընդլայնուած ըստ պատշաճի: Պէտք է կարգացուի հետեւաբար՝ ո՛չ թէ որպէս ուշացած գրախօսական մը, այլ՝ որպէս ընթերցողի մը հանգրուանային գեկոյցը: Հայ մտաւորական աշխարհի տխուր երեսը այն է, որ գիրքերը չեն կարդացուիր ու եթէ կարդացուին՝ չեն արձագանգուիր: Վարուժանի գործին նուիրուած Պրլտեանի հատորը քսաներորդ դարու վերջին քառորդին ամենէն կարեւոր գիրքերէն մէկն է հայերէն լեզուով: Բանաստեղծական գործի մը ընթերցումը չէ միայն: Փիլիսոփայական խորհրդածութիւն մըն է բանաստեղծութեան, աղէտի, վախճանական փորձառութեան, կրօնքի եւ արուեստի յարաբերութեան եւ այլ՝ յարակից հարցերու շուրջ: Ժամանակը եկած էր զայն խոր կերպով կարգալու, անկէ սորվելու, հոն ներկայացուած դրոյթները եւ փորձուած ընթերցումները վիճարկումի բովէն անցնելու, անոր ետին գտնուող փիլիսոփայական կեցուածքները հասկնալու: Բաֆֆի Աճէմեանին աշխատանքը առաջին փորձ մըն է այդ ուղղութեամբ:

Ներկայ բաժնի երկրորդ յօդուածը քննադատական ակնարկ մըն է Երեւանի մէջ նոր լոյս տեսած ողջունելի թարգմանութեան մը մասին, որ հայերէն լեզուին մէջ կը փոխադրէ Ֆրանսացի փիլիսոփայ՝ Միշէլ Ֆուքոյի Հսկել եւ պատժել հատորը (ԱԷԼՄ, 2003): Երրորդը Վարդան Մատթէոսեանի գրախօսական-ուսումնասիրութիւնն է Կոստան Զարեանի Ամերիկա հատորին (“Երկիրներ եւ աստուածներ” շարքին երկրորդ միաւորը, “Սպանիա”էն ետք), նոր լոյս տեսած Երեւան, Սարգիս Խաչենց հրատարակչատունէն, Եուրի Խաչատրեանի խմբագրութեամբ ու ծանօթագրութիւններով: